

Ara es hora, Terciaris

Acabém de sortir d'un any en el que per rahó del cinquantenari de la aparició de la Immaculada a Lourdes, y les Bodes d'or de Pius X, els Terciaris de tot arréu han demostrat a la llum del día la seva fe y entusiasme, celebrant solemníssimes funcions religioses y acadèmiques, y organisant nutrides romeries que han patentisat la intensitat de vida y bona organisació que comensa a haverhi per tot entre 'ls nostres germans de Catalunya.

Molt bé: pero no n'hi ha prou.

El mal era molt fondo. L'ensopiment que s'havía apoderat de les Ordres Terceres en molts llochs, y l'equivocat judici que moltíssims Terciaris tenían format de l'excel·lencia, dignitat, y, sobre tot, de la missió altíssima de la Ordre a la qual perteneixían era tal que acabava de desfigurar casi per complet el caràcter d'aquesta Ordre, y

la obra grandiosa de St. Francesch, tant feconda en altre temps y que tantes esperances ha fet concebir als Sants Pares contemporanis, estava a punt de quedar anorreada y esser descomptada d'entre les modernes avansades de la Creu en les modernes lluytes contra l'error y l'impietat.

Es trist confessarho; pero, per amarga que siga la veritat, no's pot negar que 'ls mateixos catòlics fervorosos, els ardots y actius defensors de la fe, els que a cap preu voldrían separarse de les ensenyances dels Pontífices de Roma, no trobavan medi, moltes vegades, de conciliar les terminants y repetides exhortacions pontificies a entrar en la Ordre Tercera, ab el seu anhel y desitj d'allistarse solament en les Congregacions *vives*, robustes, ben organissades y preparades pera una acció séria y feconda a favor de la restauració de la vida sólidament cristiana en la moderna societat.

Y la culpa no era pas de la *genuína* Ordre Tercera que sempre ha sigut igualment gran y feconda, sino d'aquella altre Ordre Tercera *adulterada*, desfigurada completament per un cúmulo de preocupacions y ignorancies, filles casi sempre del desconeixement absolut de la historia y apologética francescana.

Gracies a Deu, ab pochys anys s'ha guanyat molt a Catalunya en la reivindicació y restauració de la Tercera Ordre. Son pochys el punts ahont els Terciariis no sápigán que no tindrían sino *parcialment* l'esperit francescá si s'acomentessin ab la funció y comunió mensual y 'l reso dels dotze Parenostres. Are saben—y ho saben prácticament—que l'esperit que's forman en l'Iglesia devant l'Imatge del Seráfich Patriarca es un esperit apostòlich, que ha de fructificar, que s'ha de difundir en el si de la societat; ja ensenyant als obrers y criatures en les escoles nocturnes y dominicals; o aliviánt les penes dels afligits en hospitals y presons; o auxiliánt als senyors Párrocos en la ensenyansa Catequística; o organissant «Joventuts Seráfiques» pera preservació del jovent; o, en fi, acudint a qualsevol altre obra que inspiiri la caritat segons les necessitats de cada localitat.

Molt es aixó; pero creyém que's pot fer molt més, y fins els mateixos passos donats ens empenyen a donarne de més fermes pera assegurar l'obra comensada.

Per aixó hem encapselat aquestes ratlles ab aquestes paraules: ARA ES HORA, TERCARIIS. Ara es hora de fer feyna sólida. Estém en un any de renovació francescana. El 16 d'Abril vinent se complirá el seté centenari de la fundació de l'Ordre francescana; y aquest aconteixement no'ns pot passar désapercebut, ni es qüestió tampoch de celebrar-lo solsament ab romeries piadoses, molt recomanables en sí, pero d' un resultat massa transitori.

Com que involuntariament ens hem allargat massa exposarém el nostre pensament en el nombre próxim.

P. J. DE BESALÚ.

Extesa l'Ordre Tercera, desseguida se vegé renaixer de un modo admirable la pietat, l'apreci de la religió, el respecte als pares y a les autoritats, la práctica y amor de la castedat.

(Card. Pecci, Lleó XIII, 20 de Desembre de 1871).

Les próximes reivindicacions del esperit Seráfich

Tothom qui hagi fullejat l' historia del desenrotllo del esperit francescá, haurá vist fàcilment la manera com anava compenetrantse en la societat del segle XIII. Aquella societat era fonament democrática, y si el feudalisme volia ostentar certs aires d' absolutisme, hem de reconeixer qu' estava en verdader período agónich. A Italia els senyors feudals havían arribat a una autoritat com de monarques; mes, l'opresió violenta que sobre del poble trevallador deixava sentir, no podia durar per més temps y arribá a estallar l' insurrecció y el consegüent enderrocament del despotisme. La societat seguí democrática y marcá cada dia ab més potencialitat llur direcció vers el proletariat.

Es sapiguda de tots els que hagin seguit ab algún interés el curs de la civilisació europea, la intervenció directa que en la obra de restauració cristiana hi tingué el P. St. Francesch. Ell, ab tota la consciència de la dignitat personal que devia respectarse en el proletariat, se posá al costat del poble oprimít, ges-

tioná ab el major interés sa llibertat y emancipació, y conseguí trencar les cadenes que 'l teníen agarrotat y subjecte arrastrant el carro del revoltós feudalisme. Francesch se constituheix el amich del pobre, l' apóstol del poble, l' evangelista de sa esposa la pobresa y el defensor de la plebe democrática. Per afermar més aquest esperit, vesteix com el pobre, com éll s' alimenta y entre éll viu per consolarlo en ses penes; encarna en el poble son esperit, pera ferse seus a milions de fills del poble; hi dirigeix el curs de les tres Ordres y forma la gran massa seráfica-social.

Estava Napoleón contemplant una imatge de St. Francesch, y recordant aquell esperit genial el quadro que li ofería la historia, exclamá: Tres grans homes hi ha hagut en el mon, Alexandre Magno, César y St. Francesch: aquest home sens més tresor que la pobresa y sens més armes que un Sant Christ ha lograt les majors conquestes y ha arrastrat les multituds vers éll. Nosaltres tenim una explicació per aytal fenómeno. L' esperit de Sant Francesch, eminentment democrátich, encaixava y enmotllava perfectament en aquella societat quals orientacions eran del mateix ordre. Dominá les capes de la societat desde la més alta a la més baixa, perque tota la massa sentía la mateixa necessitat y respirava el mateix ambient; imposá éll el seu esperit, perque el terror estava abonat y preparat el combustible pera encendrehi el foch seráfich.

Les tendencies de la societat actual son ben marcades: estudiar y vetllar pels drets del poble, viurer de son esperit, empararhi les grans ideyes, elevar y dignificar els seus sentiments y estrenyer y accentuar una reciproca influencia: en una paraula, una sana y plausible democracia. Y essent aquesta encara la indole y finalitat del esperit seráfich, a no tardar reivindicará forsosament llur domini sobre una massa important de la societat moderna. Cada dia fa nous conquestes y adquireix més preponderancia, per la felís coincidencia de la direcció set vegades secular que s' imprimí al esperit seráfich, y la oportuna orientació que 's va refermant en la conciencia popular. Tot fa augurar ó preveurer de que estém pròxims a estendre l' esperit de Sant Francesch per les capes totes de la actual societat, y a dominar e imprimir en el moviment de pietat el segell de la solidaritat francescana.

P. BARBENS.

Lo ver fill de St. Francesch

Una de les coses que més desperten l'atenció del observador es la febre que domina a la criatura d'aspirar a quelecom gran. L'home, la criatura racional, ja sabem lo que es: un ser dotat d'un enteniment que pensa y d'una voluntat que vol. Son dues potencies aquestes que arrelan en nostra ànima, y que constitueixen la part més essencial de son ser:

Sembla que essent l'enteniment el destinat a presentar a la voluntat els objectes qu'han de fer la seva felicitat, haurien de caminar, aqueixes dues potencies, paralelamente, seguint sempre d'absoluta conformitat. No obstant, per desgracia, no sempre es aixís.

L'home, ab son enteniment coneix lo bo y lo dolent: sab si aquesta cosa convé o no convé pera omplir el vuit que sent en son interior. Donchs bè: malgrat aquest coneixement que te l'home de les coses que li poden esser profitoses o perjudicials, ¡quántes vegades no veyém que contradintse a sí mateix, fa elegir a la voluntat lo que no es conforme a la rahó, pero que cegat per la passió s'empenya en ferse creurer a sí mateix, que alló es pera éll son bè... Desde aleshores, no caminan enteniment y voluntat en una mateixa direcció, establintse entre les dos facultats un verdader divorci que destrueix la pau y la tranquil·litat: mes, el secret de recobrarles, ¿sabéu quin es? S'ha de desfer l'error; s'ha de rectificar la torsada direcció del esperit; se han d'agermanar de nou les inclinacions del cor ab els dictats de la rahó apartantse de tota concupiscencia del sentit pera enlayrarse a les aspiracions d'un ordre espiritual: veus aquí el secret.

Als Terciariis d'un modo especial deu recomenarse l'equilibri d'aqueixes dues facultats, enteniment y voluntat, ja que son fills del qui els tingué tant ben equilibrats, nostre Seráfich Pare Sant Francesch. El seu enteniment, ple de les llums del cel, coneixia a fons les coses qu' eran agradables a Deu Senyor nostre, y la seva voluntat les executava fidelment: sacrificava tot lo de la carn pera dedicarse a tot lo del esperit. Per aixó sortí un Sant tan eminent en el coneixement de Deu y en el seu amor, com a premi, sens dubte, de lo ben agermanades que portá les ja esmentades facultats de nostra ànima.

Y suposat qu'es deber d'un bon fill imitar el seu pare, en tot lo que puga, procurém tots nosaltres com vers fills del Sera-

fi d' Assís, continuar adquirint més llums pera nostre enteniment y encendrer més el fervor en nostra voluntat, a fi de que, fent d'aqueixes potencies com dues ratlles paraleles que no 's destorbin, poguém dir ab tota sinceritat: *Soms vers fills de Sant Francesch.*

P. OLEGUER DE BARCELONA.

CRÓNICA

Els terratremols d'Italia.—En tot lo mon ha produhit fonda commoció les horroroses catástrofes de Sicilia y Calabria, quals esgarri-fosos detalls ha anat comunicant la premsa de tots colors. Ciutats populosas, viles y pobles han quedat convertits en un pilot de runes, havent mort entre elles unes dos centes mil persones ab uns tres cents cinquanta mil ferits.

Pot la superbia humana y la impietat, tantes vegades batuda per la Divina Providencia, inventar mil teories pera ocultar la seva ignorancia y confusió devant d'aquestos cataclismes, que entre tant, la humanitat sensata, per demunt dels aconxeixements naturals, hi veurá la ma del Omnipotent que regeix sabia e independentment a totes les criatures y les lleys de la creació segons els fins més convenientes a la mateixa Providencia.

El creyent hi veu quelcom més que una casual coincidencia entre 'ls grans crims de la humanitat y 'ls grans cataclismes de la naturalesa; sobre tot, si com ara ha passat á Messina, Reggio y d'ómes ciutats desgraciades, entre 'l cástich y la culpa, alevosa e insolent, s'hi veu una analogia tan palpable que fins als increduls fa acotar el cap.

Ningú ignora les horribles blasfemies del *Telefono*, periódich humorístich que tirava 25.000 exemplars, y ab la escusa del seu humorisme era llegit per tothom, hasta per sacerdots y senyoretas sense que ningú aixequés la veu per protestarne. Per aixó diu una carta publicada en el *Corriere d'Italia* del 22 de Janer, que 'l cástich va tan per els enemichs de la Religió com per la cobardia dels catòlichs. Aquell periódich, en la segona plana y columna segona del seu número del 26-27 de Desembre últim, publicava una parodia burlesca de la novena del Bon Jesús. Constava de deu estrofetes una per cada dia de la novena y una com a conclusió. La famosa estrofeta en que ab tó de burla se demanava el terremoto, corresponia al dia sisé. El mateix periódich acostumava a publicar les més sagnantes burles conta el Pare Etern, Jesucrist y la Verge, havia publicat una poesia obscena contra la Immaculada, y no obstant era llegit per tothom. El dia 26 de Desembre, el Círcol anticlerical *Giordano Bruno* tingué una reunió a Messina en la que 's votá la destrució de la Religió a Messina y l'endemá la Justicia divina destruhia la ciu-

tat y als seus habitants, comensant per les Iglesies y sacerdots—no més quedaren els més invàlids—per significar que ni 'ls auxilis de la Religió els concediria en una mort tant desgraciada.

Es ben cert que ab Deu no s' hi juga.

Preguem per les víctimes y obrim les portes de la caritat, com ab admiració de tot l' Univers ha fet el bondadosíssim Pius X, pera socorrer a tants orfens y deshoretats com han deixat els terratremols.

L' Ordre caputxina també ha de deplorar algunes víctimes. Les que fins ara 's coneixen son vuit religiosos del convent de Messina que moriren sota les runes del convent. Un d'ells era el P. Provincial y altre el Rm. P. Agustí de Messina que havia desempenyat el càrrech de Definidor general. Tal vegada hi hauria hagut més víctimes si la circumstancia de trovarse a n' aquella hora de la matinada la Comunitat en el cor no hagués facilitat a la majoria lo salvament.

La caritat ens obliga a encomanar ses ànimes a Déu.

L' Ordre Caputxina en el periodisme.—Segons l' última estadística general se publican actualment 41 revistes baix la direcció dels PP. Caputxins. Classificantles per lleugües, corresponen: 1 en llatí; 5 en italià; 13 en francès; 10 en alemany; 6 en espanyol; 2 en Inglés; 2 en framench; 1 en eslau, y 1 en británich.—Total 41.

A Banyoles.—Desde 'l dia 10 al 17 del mes passat celebrá, com els demés anys, els exercicis espirituals la V. O. T. de Banyoles baix la direcció del Rvnt. P. Lluís de Vilafranca, qui ab les seves fervoroses plàtiques y nutrits sermons atragué tots els dies numerosa concurrència als actes dels exercicis, especialment l' últim dia en el que 'ls Terçarís de Banyoles volgueren demostrar que no han pas decaigut, ni molt menys, del entusiasme y fervorosa pietat que tant els honra.

Moviment en la premsa.—Ab el primer número d' aquest any ha aparegut ab un vestit nou, cambiada la coberta y la classe de paper, la *Revista de Estudios Franciscanos* que 'ns abstenim d' encomiar, primerament perque 'ls elogis no semblin interessats y en segon lloch, perque ab els dos anys que compta d' existencia ha donat tal fe de vida que son poques les persones il·lustrades que no la coneguín suficientment. A judicar per el text d' aquest número no desdirá 'l tercer any de sa existencia dels dos que ja ha passat. —*Ora et Labora*: Hom d' agrahir el número d' Octubre que 'ls actius e infatigables seminaristes sevillans ens han enviat. —*Apostolado Franciscano*: Baix aquest títol está a punt de comensarse a publicar a Palma una nova Fulla de propaganda francescana, a 4 planes y en castellá. Desitjém als iniciadors un bon acert y acceptém la seva cooperació a la obra de difundir en el poble l' esperit de Sant Francesch. —*Recreacions Catequístiques*: Prova de l' acceptació que han tingut aquestes fulletes es que, desde aquest any, han aumentat el tantany y millorat les seves condicions sens aumentar l' infim preu a que 's venen. —*La V. O. T. del Serafich Pare Sant Francesch y la Immaculada Concepció*, per Fr. Jordi de Montserrat, Menor Caputxi: Es un opuscullet de

20 planes y cobertes de color, molt apropiat pera repartirse a n'els terciaris en les funcions. Forma part de la «Biblioteca Francescana Catalana».—*Catecismo espiritual del Terciario Franciscano*, por el P. Eugenio de Oisy, O. M. C., y traducido por Maricielo de Begoña. Val 0'25 ptes. Es un extracte del acreditat *Directorio espiritual* del mateix autor, que ja coneixen els llegidors de la FULLA. —*Lo Bon Je-uset*, cançó de Nadal a chor y dues veus; lletra de Verdaguer y música de Joseph M.ª Malagri-da, a 0'50 ptes. Sobrequès y Reitg, Gerona. Es un villancet en el que l'autor, dintre d'un verdader mèrit musical que 'l recomana en gran manera, ha sapigut agermanarhi admirablement el sentiment religiós ab el caràcter pastoril propi de les solemnitats a que 'l destina. Agra-him al autor l'exemplar ab que 'ns ha obsequiat.

Indulgencia plenaria.—La poden guanyar els Germans, durant el present mes visitant l'Església en que està establerta la O. T. en els dies següents:

Dia 1; B. Andreu, cf.—2; La Purificació de la Mare de Deu.—3; Beata Viridiana, vg., terciaria.—4; St. Joseph de Lleonisa, cf.—5; Sta. Pere Batista y comps. mrs. del Japó (1.ª y 3.ª O.).—18; Bta. Ludovica de Albertonis, vda, terciaria.—19; St. Conrado de Placencia, cf. terciari.—21—Sta. Angela Mericis, vg., terciaria.—23; Sta. Margarida de Cortona, penitenta, terciaria.

Necrologia.—El dia 29 de Desembre prop passat va entregar la seva ànima a Deu l'exemplaríssim terciari Rvnt. Joaquim Oliveres. El seu caràcter bondadós y caritatiu fins al heroisme, la seva rectitut de criteri, el seu çel infatigable y lo exemplar de la seva vida li havian teixit en totes les classes de la vida olotina una aureola de popularitat ben merescuda y que cristallisà principalment en el solemne Viàtiche y enterro que foren verdaderes manifestacions de condol y estima de tots els seus amichs, que ho eran quans el coneixian. La seva mort fou tranquilla y suau com la del just. Pero respectant la profunditat de's judicis divins, no li neguem les nostres oracions.

Recomaném també a les oracions dels Terciaris les ànimes de les Germanes Margarida Illa († 12 de Desembre), Maria Garganta de Serrat († 1 de Janer), y Caterina Iglesias († 2 de Janer).—R I. P.

Nota.—La FULLA SERÀFICA per subscripció aislada, 1 pta. l'any: per paquets de 50 o 100 exemplar a 1 y 1'50 ptes. respectivament.

AB LES DEGUDES LLICENCIES

ADMINISTRACIÓ: CONVENT DE PP. CAPUTXÍNS, OLOT

Imprempta de Successors de Joan Bonet.—1909.